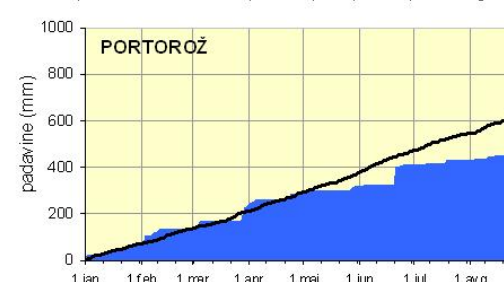
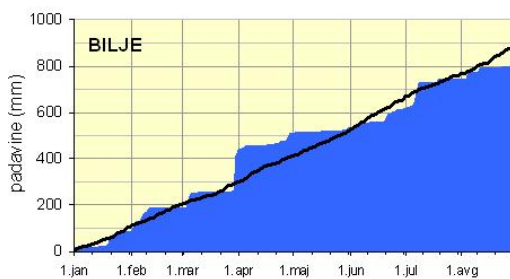
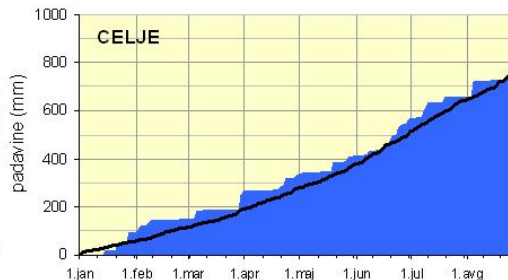
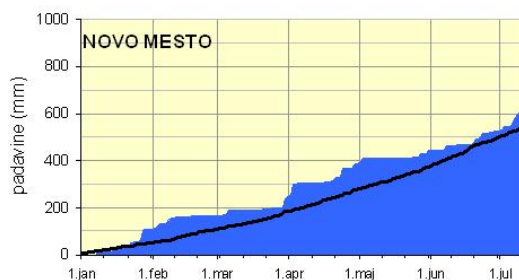
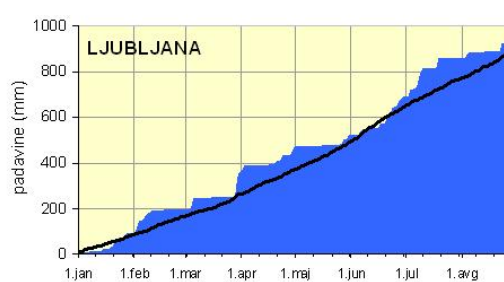
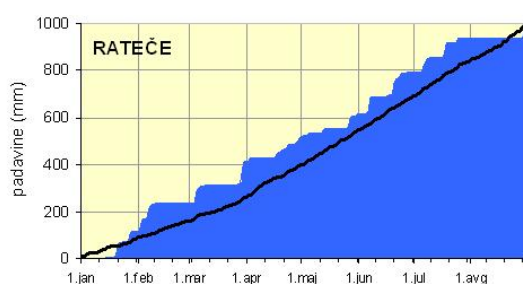

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji 20.– 31. avgust 2009

OBVESTILO

Izjemna vročina zadnje avgustovske dekade je ob sobotnem prehodu hladne fronte je popustila. Dež v soboto je rahlo osvežil presušena tla v večjem delu Slovenije. Na Obali še vedno vladajo sušne razmere. Na Primorskem je voda v lahkih, propustnih tleh že lep čas v kritičnem stanju za rastline, ki zaradi tega prehitujejo v razvoju. Zaradi vročine in zgodnjega dozorevanja grozdja so v Slovenski Istri, v Brdih in na Vipavskem začeli s trgatvijo sedem do deset dni zgodnejše kot običajno.

1. Meteorološke razmere

Padavine v letošnjem letu v primerjavi z dolgoletnim povprečjem 1961-1990 za izbrane kraje v Sloveniji.

Že takoj na začetku zadnje avgustovske dekade nam je prehod hladne fronte prinesel močna neurja, ki so ohladila ozračje. Veter, toča in obilne padavine so povzročali preglavice predvsem ponekod na Štajerskem, kjer je v enem dnevu padlo okoli 85 mm padavin. V tednu, ki je sledil, se je spet zelo ogrelo, imeli smo jasno vreme. Temperature zraka so se dvignile na Primorskem nad 30 °C, drugod le kakšno stopinjo pod. Jutra so bila že hladnejša, s temperaturami pod 15 °C. 27. avgusta popoldne je v delu SV Slovenije vročino prekinilo neurje z močnim dežjem in točo. Po celi Sloveniji z izjemo Obale in Goriške pa je deževalo 29. avgusta, ob prehodu naslednje hladne fronte. Ohladilo se je, ponekod je pihal močan veter, tudi toča je spet povzročala škodo. Večinoma je padlo od 15 do 20 mm padavin, ponekod na Dolenjskem 40 mm, proti Gorenjski pa 60 mm. Že naslednji dan se je zjasnilo, jutra so bila zelo sveža, saj so temperature padle pod 10 °C. Temperature zraka so ostale pod 25 °C.

2. ETP

Izhlapevanje je bilo ob in še kakšen dan po prehodu obeh hladnih front nizko, pod 2 mm dnevno. Izjema je Primorska, kjer tudi ni deževalo, izhlapevanje je dosegalo vrednosti od 4 do 6 mm. Tako visoko je bilo tudi dnevno izhlapevanje drugod po Sloveniji v času med obema frontama, ko je bilo jasno in spet vroče. Tedenske vrednosti so tako večinoma dosegle 25 mm, na Primorskem pa blizu 40 mm.

Opazovalna postaja	Padavine	ETo	Vodna	Padavine	ETo	Vodna
	[mm]	[mm]	bilanca [mm]	[mm]	[mm]	bilanca [mm]
	v preteklem tednu			v vegetacijskem obdobju		
	(24. -30. avgust 2009)			(1. april – 30. avgust)		
BILJE	4.0	35.5	-31.5	363.9	666.1	-302.2
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	26.6	26.9	-0.3	566.8	586.8	-20.0
NOVO MESTO	9.9	24.6	-14.7	414.0	558.8	-144.8
CELJE	32.6	24.9	7.7	499.7	580.0	-80.3
MARIBOR - LETALIŠČE	27.6	24.3	3.3	585.4	592.4	-7.0
MURSKA SOBOTA - RAKIČAN	12.3	24.0	-11.7	563.4	569.3	-5.9
PORTOROŽ - LETALIŠČE	0.0	39.6	-39.6	217.2	741.7	-524.5

3. Vodna bilanca kmetijskih tal

Vročina je sprožila moteno vodno bilanco večine kmetijskih rastlin. Zaloga vode je bila v preteklem desetdnevnom obdobju negativna na Goriškem in Primorskem, na Dolenjskem in v Prekmurju. Na Celjskem, v Podravju in v osrednji Sloveniji je bila bilanca vode v tleh zadovoljiva. Padlo je od 25 do 33 mm dežja in zadovoljilo porabo vode pri rastlinah. Vegetacijska bilanca vode je še vedno kritična na obalnem območju, kjer tudi v preteklem tednu nismo beležili padavin. Primanjkljaj je precejšen tudi na Goriškem, v preteklem tednu je padlo le borih 4 mm, večji del meseca avgusta pa je tudi tam vladala vročina in suša. V drugih predelih Slovenije pa so primanjkljaji vode precej manjši. Ob koncu avgusta pa se zaradi vročih dni zaloga vode porablja tudi v ostalih delih Slovenije in ni več pozitivna nikjer v Sloveniji.

Na Primorskem pa je voda v tleh že lep čas slabo dostopna rastlinam, ponekod pa je že povsem izčrpana. Visoke temperature zraka so povzročile zgodnje dozorevanje grozdja in na Primorskem so že začeli s trgatvijo, ki letošnje leto približuje letu 2003, ko smo beležili katastrofalno kmetijsko sušo in vroče poletje ter najzgodnejši termin trgatve v zadnjih petdesetih letih. V treh od štirih vinorodnih okolišev: v slovenski Istri, Brdih in Vipavski dolini so začeli s trgatvijo

zgodnjih sort od tedna do deset dni prej kot običajno. Prve ocene kažejo na kvaliteten pridelek, več je bilo sončnih ožigov na grozdju. Zaradi vročine je bilo potrebno biti pazljiv pri hitrem padanju skupnih kislin in pregretega grozdja. Ožigi so bili vidni tudi na drugih plodovih. Rastline je poleg vodnega stresa izčrpaval tudi močan vročinski stres, ki ga povzročajo temperature zraka nad 30 °C. Zelo opazno je bilo venenje in postopno sušenje na koruznih posevkih tudi v ostalih predelih Slovenije. Na plitvih in peščenih tleh je bil vodni stres že kar močan, voda v tleh pa že na ravni težke dostopnosti. Na globljih in bogatejših tleh pa še ni večjih težav, vendar se tudi tu zaloga vode vztrajno izčrpava. Kljub vsemu pa je pridelek krompirja zgodnjih in srednje zgodnjih sort krompirja dokaj visok in kakovosten.

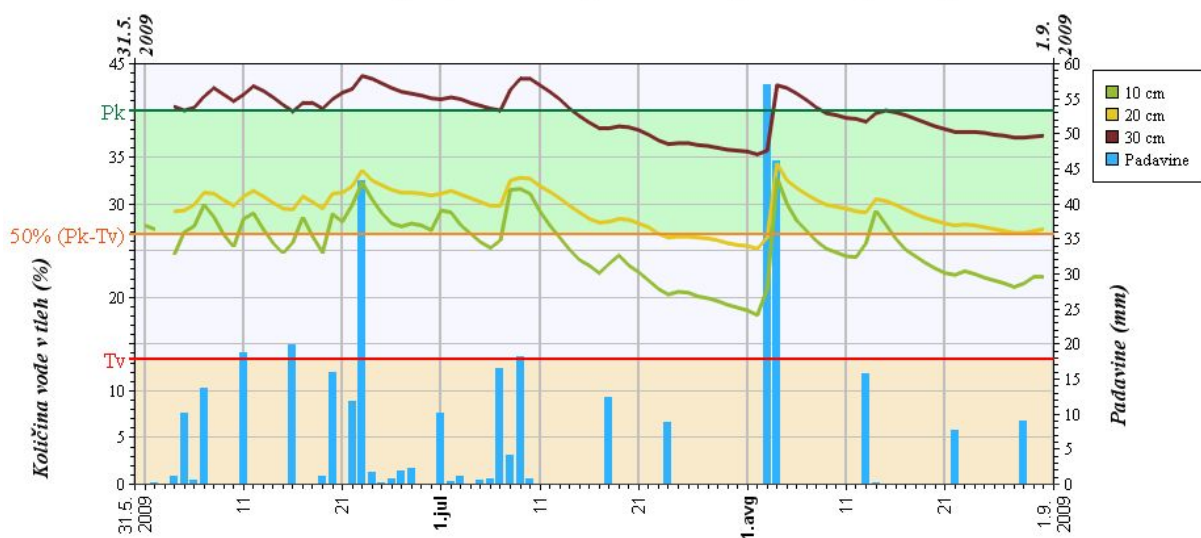

Izsušena tla in sončni ožigi na hruškah v Sečoveljski dolini v zadnjih dneh avgusta.

4. Voda v tleh

V zadnji dekadi avgusta smo v večjem delu Slovenije beležili hitro zmanjševanje vode v tleh. Najbolj kritično je stanje na Obali in Goriškem, kjer vsebnost vode drsi proti točki venenja. Zadnje meritve vode v tleh so pokazale, da je obalni del že v močnem sušnem stresu, nekoliko manj so prizadeta globlja tla. Površinska plast tal marsikje na lahkih, propustnih tleh kaže pomanjkanje tudi v ostalih predelih Slovenije.

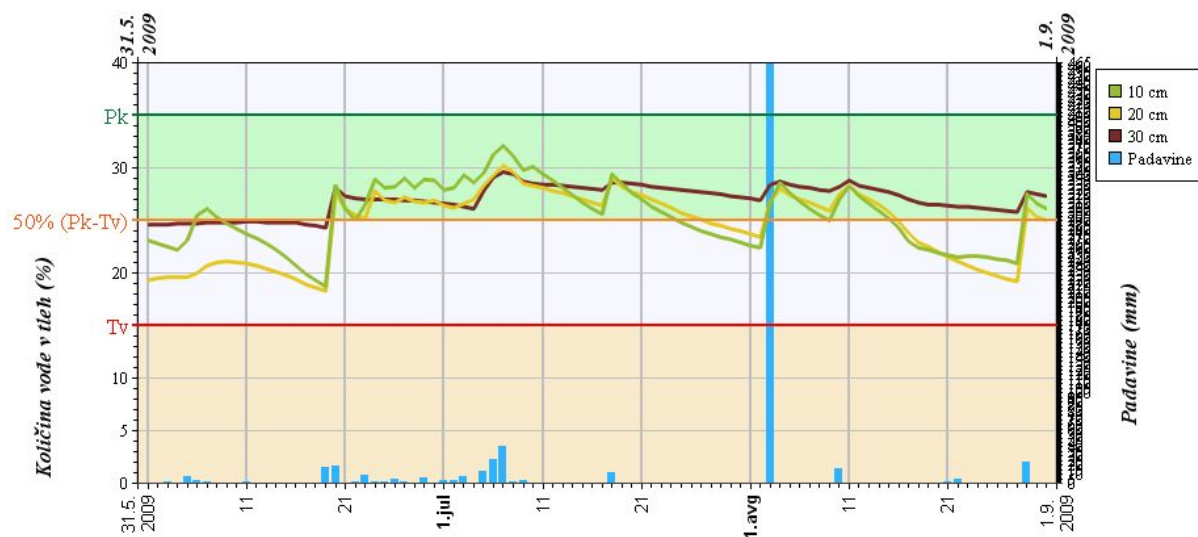
Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (PTUJ)

Pk = zgornja meja vode v tleh
Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (BILJE)

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

5. Obeti (izdano 31.8.2009)

V sredo bo sončno, popoldne bodo predvsem v gorskem svetu severozahodne Slovenije možne posamezne plohe. V četrtek bo na vzhodu delno jasno. Drugod bo spremenljivo oblačno, nastale bodo posamezne plohe ali nevihte. Zapihal bo jugozahodni veter.